

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Michala Bobka a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **Svaz vodovodů a kanalizací JIHLAVSKO**, se sídlem Žižkova 1867/93, Jihlava, zast. JUDr. Oldřichem Chudobou, advokátem se sídlem Při trati 1084/12, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina**, se sídlem Žižkova 1882/57, Jihlava, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **obec Bítovčice**, se sídlem Bítovčice 124, zast. JUDr. Boženou Zmátlovou, advokátkou se sídlem Dvořákova 1927/5, Jihlava, proti rozhodnutím žalovaného ze dne 28. 7. 2021, č. j. KUJI 64628/2021 a č. j. KUJI 64630/2021, v řízení o kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 8. 2. 2023, č. j. 31 A 123/2021 80,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 8. 2. 2023, č. j. 31 A 123/2021 80, **se ruší.**
- II. Rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 7. 2021, č. j. KUJI 64628/2021 a č. j. KUJI 64630/2021, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit osobě zúčastněné na řízení na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti částku 8 400 Kč k rukám JUDr. Boženy Zmátlové, advokátky, do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- IV. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení o žalobě částku 22 456 Kč k rukám JUDr. Oldřicha Chudoby, advokáta, do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a rozsudek krajského soudu

[1] Obec Bítovčice (v řízení před Krajským soudem v Brně vystupovala jako osoba zúčastněná na řízení, v řízení před Nejvyšším správním soudem je stěžovatelkou) byla spolu s dalšími obcemi členkou Svazu vodovodů a kanalizací JIHLAVSKO (v řízení před Krajským soudem v Brně vystupoval jako žalobce, dále označován jen „SVAK“). Obce založily SVAK v 90. letech minulého století, aby v návaznosti na privatizační plán zabezpečily své zásobování pitnou vodou a odvádění a čištění odpadních vod. Za tímto cílem SVAK hospodařil s rozličným vodohospodářským majetkem, který mimo jiné pronajímal společnosti Vodárenská akciová společnost a. s. Členské obce začaly postupně ze SVAK vystupovat, čímž započala série správních a soudních řízení. Předmětem těchto řízení je řada souvisejících právních otázek: od posuzování vlastnického práva k vodohospodářskému majetku až po návrhy na vydání bezdůvodného obohacení.

[2] Obec Bítovčice své členství ve SVAK ukončila k 1. 1. 2015. Následně mezi ní a SVAK vznikl spor o vrácení vodohospodářského majetku vneseného obcí Bítovčice do SVAK, resp. o majetkové i finanční vyrovnání. Ve sporném správním řízení, které stojí na počátku právě posuzované věci, se obec Bítovčice domáhala mj. alikvótní části nájemného inkasovaného SVAK v souvislosti s nájmem vodohospodářského majetku.

[3] Dne 28. 7. 2021 vydal žalovaný rozhodnutí č. j. KUJI 64628/2021 a č. j. KUJI 64630/2021. Rozhodnutím č. j. KUJI 64628/2021 žalovaný uložil SVAK povinnost zaplatit obci Bítovčice částku 111 680 Kč z titulu bezdůvodného obohacení a náhrady škody spolu s úroky z prodlení (výrok I.), ve zbytku, tj. ve výši 20 788 Kč, návrh obce Bítovčice zamítl (výrok II.). Dále žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení (výrok III.). Rozhodnutím č. j. KUJI 64630/2021 žalovaný uložil SVAK povinnost zaplatit obci Bítovčice částku 670 080 Kč z titulu bezdůvodného obohacení a náhrady škody spolu s úroky z prodlení (výrok I.) a dále částku 3 146 Kč jako náhradu nákladů řízení (výrok II.).

[4] Proti oběma rozhodnutím žalovaného podal SVAK samostatné žaloby ke Krajskému soudu v Brně (dále též „*krajský soud*“). Ten žaloby spojil ke společnému projednání a poté v záhlaví označeným rozsudkem zrušil rozhodnutí č. j. KUJI 64630/2021 a výroky I. a III. rozhodnutí č. j. KUJI 64628/2021 a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[5] Krajský soud ve svém rozsudku vyšel především ze *Stanov svazku měst a obcí „Svaz vodovodů a kanalizací Jihlavsko“* (dále jen „*Stanovy*“) přijatých dne 11. 12. 2001 ve znění později schválených dodatků a ze své předchozí rozhodovací praxe v řízeních souvisejících s vystupováním členských obcí ze SVAK. Dospěl k závěru, že do účinnosti stanovami předpokládané smlouvy o majetkovém vypořádání nebo do právní moci konstitutivního rozhodnutí správního orgánu o majetkovém vypořádání zůstává vlastnické právo k vodohospodářskému majetku SVAK. Předmětem takového vypořádání může být pouze majetek, ke kterému náleží vlastnické právo právě SVAK. Majetek vlastněný obcí, se kterým měl SVAK pouze oprávnění hospodařit, není potřeba nijak vypořádávat.

[6] Neuzavření smlouvy o vypořádání majetku nelze považovat za porušení smluvní povinnosti. Obci Bítovčice proto nevznikla škoda, jejíž náhradu by byla mohla požadovat. Současně neexistovala povinnost SVAK *vrátit* obci Bítovčice vodohospodářský majetek, ke kterému SVAK svědčilo vlastnické právo, ve lhůtě jednoho měsíce od vystoupení obce ze svazku. Pokud vodohospodářský majetek, který obec do SVAK vložila, generuje po jejím

pokračování

vystoupení zisk, má být tento zisk předmětem vypořádání finančních nároků. Žalovaný by proto měl návrh obce Bítovčice v dalším řízení zamítnout.

[7] K otázce bezdůvodného obohacení krajský soud zdůraznil, že žalovaný v napadených rozhodnutích uvedl, že nárok z titulu bezdůvodného obohacení se týká obecně pouze majetku vloženého do hospodaření SVAK. Existenci takového majetku ovšem žalovaný výslovně popřel v rozhodnutí č. j. 64628/2021. K vodohospodářskému majetku ve vlastnictví SVAK nárok na vydání bezdůvodného obohacení nemohl vzniknout. Bylo tedy zjevné, že úvahy o bezdůvodném obohacení nebyly nosným důvodem napadených rozhodnutí. Pokud by žalovaný chtěl v nadcházejícím řízení částečně vyhovět obci Bítovčice z titulu nároku na vydání bezdůvodného obohacení, musel by identifikovat konkrétní majetek, který byl vložen do hospodaření SVAK.

[8] Závěrem krajský soud konstatoval, že pokud žalovaný přes závěry uvedené v jeho rozsudku shledá, byť jen z části, nároky obce Bítovčice důvodnými, bude se muset věcně zabývat také námitkou promlčení uplatněnou v řízení před žalovaným. Nesmí přitom obci Bítovčice přiznat více, než sama v návrhu na zahájení sporného řízení žádala.

II. Obsah kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení a vyjádření žalobce

[9] Obec Bítovčice (dále také „stěžovatelka“) napadá kasační stížností rozsudek krajského soudu z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále „s. ř. s.“). Napadený rozsudek navrhuje zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení.

[10] Zaprvé stěžovatelka namítá, že krajský soud chybně určil vlastnické právo k vodohospodářskému majetku a chybně vyložil čl. 12.6 až 12.8 Stanov. Jde o přímé nároky obcí či svazku po ukončení členství, nikoli o neúplný mechanismus vypořádání majetkové účasti obce ve svazku. Opačný výklad by byl v příkrém rozporu s § 50 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (nové obecní zřízení), ve znění účinném v době přijetí Stanov. Z jazykového výkladu Stanov je zřejmé, že strany veřejnoprávní smlouvy, kterou byl založen SVAK, vycházely z přesvědčení, že vlastnické právo k vodohospodářskému majetku na území obce náleží obci a žalobce jej má vrátit hned, jakmile členství obce ve SVAK skončí.

[11] Zadruhé stěžovatelka tvrdí, že argumentace krajského soudu jeho rozhodovací praxí v řízeních souvisejících s nároky obcí vystupujících ze SVAK není případná. Tato rozhodnutí nebyla konfrontována s právním názorem jiných soudů, zejména s názorem Nejvyššího správního soudu, případně Ústavního soudu. Nadto stěžovatelka poukazuje na civilní rozhodnutí krajského soudu, která předcházela spornému správnímu řízení u žalované, v nichž krajský soud zaujal opačné právní názory.

[12] Dále stěžovatelka rozporuje závěr krajského soudu, že SVAK neporušil žádnou smluvní povinnost. Namítá, že naopak porušil všechna ujednání zakládající veřejnoprávní smlouvy, jejíž nedílnou součástí jsou Stanovy. Krajský soud se měl skutečně zabývat nároky obcí, které vznikají v okamžiku ukončení členství obcí ve SVAK.

[13] Stěžovatelka zpochybňuje také posouzení dohod o převodu movitého majetku, na jejichž základě dříve vložila svůj vodohospodářský majetek do SVAK. Namítá, že je podepisovali pouze starostové bez schválení obsahu dohod zastupitelstvem obce a bez jejich

zveřejnění. Tyto dohody jsou proto neplatné pro rozpor s § 20a a § 36a zákona č. 367/1990 Sb., o obcích (staré obecní zřízení). I pokud by dohody nebyly neplatné, krajský soud je měl vyložit jako dohody, kterými stěžovatelka převedla na SVAK pouze dílčí právo hospodaření, nikoli vlastnické právo. Vůle stran směřující k takovému jednání je zjevná ze slovního vyjádření obsahu dohod a k nim připojených příloh.

[14] Nadto stěžovatelka namítá také nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů. Krajský soud citoval a označil za klíčové části Stanov, aniž by vysvětlil, proč je takto hodnotí. Rovněž nevysvětlil, proč se odchýlil od jejich jazykového výkladu. V bodě 29 odůvodnění napadeného rozsudku krajský soud *„přímo ukládá povinnost správnímu orgánu, aniž by jakkoli řádně posoudil a skutkově vymezil okolnosti, které jsou jeho příkazem podkladem a na základě jakého právního hodnocení (...) k takovým závěrům a pokynům dospěl“*. Stěžovatelka je přesvědčena, že soud měl aplikovat konkrétní právní předpis, který měl též vyložit. Této své povinnosti však nedostál a jeho závěry jsou *„zcela nepodložené skutkově a nijak právně neodůvodněné“*.

[15] Ke kasační stížnosti se vyjádřil SVAK (žalobce). Navrhuje její zamítnutí. Dále navrhuje, aby Nejvyšší správní soud v odůvodnění svého rozsudku korigoval některá východiska krajského soudu, *„jejichž nesprávnost však nepředstavuje důvod pro zrušení napadeného rozsudku“*. SVAK souhlasí se základním předpokladem napadeného rozsudku, tedy že vlastnické právo k vodohospodářskému majetku dosud náleží jemu. Z toho důvodu stěžovatelce nemohlo vzniknout právo na zaplacení peněžité částky z titulu náhrady škody. Kasační argumentace stěžovatelky spočívající v dovolávání se rozsudků civilních soudů postrádá podle SVAK jakoukoli relevanci, jelikož civilní soudy neměly pravomoc citovaná rozhodnutí vydat.

[16] SVAK vyjadřuje svůj nesouhlas se východiskem krajského soudu, který v napadeném rozhodnutí uvedl, že Stanovy ve čl. 12.6 až 12.8 obsahují neúplný mechanismus vypořádání majetkové účasti ze SVAK vystoupivších obcí. Stanovy vymezují vypořádání majetkového podílu obcí v souladu se zákonem [s § 50 odst. 2 písm. h) nového obecního zřízení] a judikaturou správních soudů. Majetkové vypořádání je možné jen na základě smlouvy uzavřené mezi SVAK a vystoupivší obcí. Pokud by některá strana bránila uzavření smlouvy, bylo by možné se domáhat nahrazení projevu vůle ve sporném správním řízení. K vypořádávání majetku konstitutivním rozhodnutím o určení vlastnického práva, (jak považuje za možné krajský soud,) však žalovanému chybí zákonné zmocnění. SVAK rovněž nesouhlasí se závěrem krajského soudu, že čl. 12 Stanov nezakládá přímé nároky smluvních stran. Plyne z něj nárok na uzavření smlouvy s obsahem uvedeným ve čl. 12.6 a 12.8 Stanov, který zároveň podléhá promlčení.

[17] Žalovaný ve svém vyjádření pouze sdělil, že vede několik desítek obdobných řízení za účasti obce Bítovčice. Vyjádřil také přání, aby Nejvyšší správní soud sjednotil své rozhodování o sporných otázkách souvisejících s těmito řízeními, a poskytl tak žalovanému jasná vodítka pro následné rozhodování.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[18] Nejvyšší správní soud (dále „NSS“) posoudil formální náležitosti kasační stížnosti. Shledal, že byla podána včas oprávněnou osobou, proti rozhodnutí, proti němuž je přípustná, a stěžovatelka je zastoupena advokátem ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s. Napadený

pokračování

rozsudek proto přezkoumal v rozsahu a z důvodů vymezených stěžovatelkou v kasační stížnosti. Přihlížel při tom k případným vadám, které je povinen zkoumat z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[19] Kasační stížnost je důvodná.

[20] NSS se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku. Z ustálené judikatury NSS vyplývá, že nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostacích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody. Za takové vady lze považovat případy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. 2 Ads 58/2003-75, č. 3/2004 Sb. NSS). NSS v nyní přezkoumávaném rozsudku žádnou z těchto vad neshledal.

[21] Krajský soud se v napadeném rozsudku věnoval především nárokům stěžovatelky, které bezprostředně souvisely s otázkou vlastnického práva k vodohospodářskému majetku. Tato otázka je spjata zejména s několika konkrétními články Stanov, jejichž výklad byl středobodem napadeného rozsudku. Proto jistě nelze krajskému soudu vyčítat, že vykládaná ustanovení Stanov do napadeného rozsudku přímo vypsál a označil je za klíčová. Nadto není pravda, že by krajský soud neaplikoval obecně závazné právní předpisy tam, kde to bylo potřeba. K námitce vztahující se k bodu 29 odůvodnění NSS pouze poznamenává, že jde o formulaci závazného právního názoru správního soudu, která se nijak nevymyká standardu. Krajský soud v ní shrnul klíčové závěry svého právního posouzení, které důkladněji rozvedl v předchozích bodech.

[22] Při posouzení věcných kasačních námitek vycházel NSS zejména ze tří svých dřívějších rozsudků, které se také týkaly nároků obcí po vystoupení ze SVAK, byly však kasačním soudem vydány až po napadeném rozsudku krajského soudu. Jde o rozsudek NSS ze dne 30. 3. 2023, č. j. 6 As 269/2021-47, ze dne 17. 5. 2023, č. j. 10 As 350/2022-56, a ze dne 17. 10. 2023, č. j. 2 As 59/2022-57.

[23] Prvním z těchto rozsudků (č. j. 6 As 269/2021-47) rozhodl NSS v řízení s totožnými účastníky o jiném návrhu obce Bítovčice. Ve svém rozsudku dospěl k závěru, že čl. 12.6 zakládá jednoznačný nárok obce na vrácení v tomto článku specifikovaného majetku po jejím vystoupení ze SVAK. Pokud vlastnické právo k takovému majetku náleží SVAK, k vrácení (tedy převodu) může dojít pouze smlouvou, jakožto jediným Stanovami předpokládaným způsobem (čl. 12.4 Stanov). Jiná možnost neplyne ani ze Stanov, ani ze zákona, a proto není přípustná. V případě, že by SVAK svůj závazek převést majetek nesplnil, jednalo by se o porušení jeho povinnosti z veřejnoprávní smlouvy. Pokud by některá ze smluvních stran bránila uzavření takové smlouvy, žalovaný by mohl ve sporném správním řízení rozhodnout o nahrazení projevu vůle.

[24] Druhým z citovaných rozsudků (č. j. 10 As 350/2022-56) rozhodl NSS v řízení, jehož skutkovým základem bylo vystoupení městysu Luka nad Jihlavou ze SVAK. NSS v tomto rozsudku konstatoval, že *dohody o převodu movitého majetku*, kterými městys převedl svůj vodohospodářský majetek na SVAK, *jsou absolutně neplatné*. NSS posuzoval platnost tří

dohod, z nichž všechny tři posuzoval ze soukromoprávního hlediska podle zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník (tj. starý občanský zákoník). Z veřejnoprávního hlediska posuzoval dvě dohody podle starého obecního zřízení (dohody z let 1997 a 1999) a jednu podle nového obecního řízení (dohoda z roku 2000). NSS shledal, že všechny tři dohody jsou absolutně neplatné, protože *žádný z převodů nebyl schválený zastupitelstvem* městysu, přestože to podle tehdy platné právní úpravy bylo nezbytné. V úvahu navíc nepřichází ani řádné či mimořádné vydržení vlastnického práva k vodohospodářskému majetku ze strany SVAK (podrobněji viz. bod 25 výše citovaného rozsudku).

[25] Třetím z citovaných rozsudků (č. j. 2 As 59/2022-57) pak NSS vztáhl výše citovaný rozsudek č. j. 10 As 350/2022-56 právě na skutkovou situaci obce Bítovčice. Ve svém rozsudku zdůraznil, že při posuzování možné absolutní neplatnosti *dohody o převodu movitého majetku* uzavřené obcí Bítovčice nelze vycházet ze závěrů místního šetření týkajícího se městysu Luka nad Jihlavou. Žalovaný krajský úřad pochybil, když své závěry o absolutní neplatnosti dohody odůvodnil pouze obecnou „obvyklostí“, aniž by provedl jakékoli šetření nebo dokazování.

[26] Právní důvody druhého a třetího z citovaných rozhodnutí jsou pak určující i pro posouzení práva projednávané věci. NSS neshledal v nyní rozhodované věci žádný důvod pro odchýlení se od svých závěrů obsažených v těchto rozhodnutích. Musel proto zrušit rozhodnutí žalovaného i rozhodnutí krajského soudu, která nedostatečně posoudila otázku vlastnického práva k vodohospodářskému majetku, když se nezabývala možnou absolutní neplatností *dohod o převodu movitého majetku*.

[27] Správné posouzení vlastnického práva k vodohospodářskému majetku je přitom klíčové pro posouzení následných nároků, které stěžovatelka vznesla ve sporném správním řízení před žalovaným. Jak uvádí krajský soud v bodu 19. napadeného rozsudku, „rozhodováno [bylo] pouze o nároku týkajícím se majetku, který soud (...) hodnotí jako majetek ve vlastnictví žalobce, a to za období, kdy ještě nebyla majetková účast osoby zúčastněné na řízení [obce Bítovčice] na žalobci [SVAK] vypořádána“. Aby však mohlo jít o majetek ve vlastnictví žalobce, muselo by jít v první řadě o majetek, k němuž SVAK řádně nabyt vlastnické právo, tedy jednalo by se o majetek řádně a platně převedený. SVAK měl vlastnické právo k části vodohospodářskému majetku nabyt od stěžovatelky smlouvou označenou jako *Dohoda o převodu movitého majetku* ze dne 20. 12. 1996. Podle § 20a starého obecního zřízení (ve znění účinném v době uzavření *dohody*) platilo, že obce mohly zakládat dobrovolné svazky obcí a převádět na ně svůj majetek v zákonem specifikovaném rozsahu. Podle § 36a odst. 1 písm. a) starého obecního zřízení rozhodovalo o nabytí a převodu věcí zastupitelstvo. V kombinaci s § 39 starého občanského zákoníku („*Neplatný je právní úkon, který svým obsahem nebo účelem odporuje zákonu nebo jej obchází anebo se přičí dobrým mravům.*“) je z popsání právní úpravy je zřejmé, že převod vodohospodářského majetku musel být podle starého obecního zřízení schválen zastupitelstvem, jinak byl převod absolutně neplatný pro rozpor se zákonem, jak již NSS konstatoval v rozsudku č. j. 10 As 350/2022-56.

[28] Absolutní neplatnost právního úkonu (dnes tedy právního jednání) je vadou, ke které soud může přihlédnout i bez návrhu, vyjde-li v řízení najevo (srov. závěry v tomto ohledu učiněné již ve výše citovaném rozsudku NSS č. j. 10 As 350/2022-56 a konstantní civilní judikatura Nejvyššího soudu). V řízení před krajským soudem obec Bítovčice neplatnost *dohody* nenamítala a absolutní neplatnost nebyla ani jasně patrná z *dohody* samotné. Krajský

pokračování

soud se jí proto nezabýval. Otázku platnosti převodu a absenci nezbytného souhlasu zastupitelstva vznáší stěžovatelka až v kasační stížnosti, nicméně v obecné rovině s ohledem na běžnou praxi podepisování podobných smluv obcemi před rokem 2000. Posouzení vlastnického práva k vodohospodářskému majetku na základě nedostatečných skutkových zjištění je však vadou, která by mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Protože by krajský soud v nadcházejícím řízení nemohl rozhodnout jinak, než rozhodnutí žalovaného zrušit a vrátit mu věc k provedení dalšího šetření, rozhodl NSS také o zrušení rozhodnutí žalovaného. Jeho úkolem v nadcházejícím sporném správním řízení bude v první řadě zjistit, zda zastupitelstvo obce Bítovčice vyslovalo souhlas s převodem vodohospodářského majetku na SVAK, nebo alespoň přijalo jiné usnesení, ze kterého plyne, že zastupitelstvu muselo být zřejmé, že takovou dispozici s majetkem obce schvaluje. Až poté se žalovaný může zabývat původními návrhy obce, přičemž by měl vzít v potaz aktuální rozhodovací praxi NSS citovanou rovněž v tomto rozsudku.

[29] Na otázku převodu vlastnického práva jsou pak přímo navázané právní nároky, které stěžovatelka vznesla ve sporném řízení správním před žalovaným. S ohledem na tuto procesní situaci proto NSS považuje za předčasné posuzování dalších kasačních námitek stěžovatelky, dokud nebude postavena na jisto platnost *Dohody o převodu movitého majetku*.

IV. Závěr a náklady řízení

[30] Kasační stížnost je důvodná. NSS proto rozsudek krajského soudu zrušil (výrok č. I).

[31] NSS rozhodl také o zrušení rozhodnutí správního orgánu podle § 110 odst. 1 a odst. 2 písm. a) s. ř. s., neboť byl pro takový postup důvod již v řízení před krajským soudem (výrok č. II). V nadcházejícím sporném správním řízení je správní orgán vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku. Je povinen doplnit svá skutková zjištění k otázce absolutní neplatnosti *Dohod o převodu movitého majetku* uzavřených mezi obcí Bítovčice a SVAK.

[32] NSS je v tomto případě povinen rozhodnout kromě nákladů řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí krajského soudu (§ 110 odst. 3, věta druhá, s. ř. s.). Náklady řízení tvoří v tomto případě jeden celek a NSS rozhodne o jejich náhradě jediným výrokem vycházejícím z § 60 s. ř. s. (srov. rozsudek NSS ze dne 19. 11. 2008, č. j. 1 As 61/2008-98). O náhradě nákladů řízení o NSS rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, jež důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.

[33] Stěžovatelka měla ve věci plný úspěch, protože NSS vyhověl jejímu návrhu a zrušil napadené rozhodnutí krajského soudu. Má tak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovaný ve věci úspěch neměl, a proto je povinen zaplatit stěžovateli náhradu nákladů řízení (výrok č. III).

[34] Stěžovatelčiny důvodně vynaložené náklady v řízení o kasační stížnosti sestávají ze zaplaceného soudního poplatku 5000 Kč [1 x 5000 Kč za kasační stížnost podle položky č. 19 zákona č. 549/1991 Sb. o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů], z odměny za zastupování a z náhrad výdajů právní zástupkyně. Výše odměny za jeden úkon právní služby činí 3 100 Kč [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti

č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) ve znění od 1. 1. 2013]. NSS proto stěžovatelce přiznal částku 3 100 Kč za podání ve věci samé – kasační stížnost [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], včetně paušální náhrady hotových výdajů zástupkyně stěžovatele ve výši 300 Kč za jeden úkon (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Protože právní zástupkyně stěžovatelky přestala být plátkyní DPH, celková částka náhrady nákladů řízení stěžovatelky tak činí 8 400 Kč.

[35] Pokud jde o řízení před krajským soudem, stěžovatelka v něm vystupovala v pozici osoby zúčastněné na řízení. Podle § 60 odst. 5 s. ř. s. platí, že osoba zúčastněná na řízení má právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Krajský soud stěžovatelce žádnou povinnost v řízení neuložil. Proto jí za řízení o žalobě právo na náhradu nákladů řízení nenáleží.

[36] Žalobce nepodal kasační stížnost ani neměl úspěch v řízení o kasační stížnosti, NSS mu proto nepřiznal náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalobce ovšem svou žalobou vyvolal soudní řízení a bez podání jeho žaloby by nedošlo ke zrušení správního rozhodnutí. Náleží mu proto náhrada nákladů řízení o žalobě. Náklady řízení žalobce sestávají ze zaplacených soudních poplatků ve výši 6 000 Kč a z odměny a náhrady hotových výdajů zástupce žalobce. Odměna zástupce činí dle § 9 odst. 4 písm. d), § 7 bod 5. a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů za čtyři úkony právní služby, které byly učiněny samostatně před spojením věcí ke společnému řízení (2x příprava a převzetí věci včetně první porady a 2x sepsání žaloby) 4 x 3 100 Kč a náhrada hotových výdajů činí dle § 13 odst. 4 citované vyhlášky 4 x 300 Kč. Jelikož je zástupce plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna a náhrada hotových výdajů o částku odpovídající této dani, tj. o 2 856 Kč. Celková výše nákladů řízení žalobce tak činí 22 456 Kč. Procesně neúspěšnému žalovanému proto NSS uložil povinnost zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku ve výši 22 456 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce (výrok č. IV).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. července 2024

Mgr. Michal Bobek
předseda senátu